పాఠశాల పేరు: ______________________________

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం – I (SA-I) 2026–27

తొమ్మిదవ తరగతి — తెలుగు (ప్రథమ భాష)

తెలుగు మాధ్యమం & ఆంగ్ల మాధ్యమం (ఉమ్మడి)

నమూనా ప్రశ్నాపత్రం — సెట్ B

సమయం: 3 గంటలు **గరిష్ఠ మార్కులు:** 80

విద్యార్థి పేరు: ____________________________ రోల్ నం.: ___________

సిలబస్: పాఠాలు 1–7: ధర్మార్జునులు, నేనెరిగిన బూర్గుల, వలసకూలీ, రంగాచార్యతో ముఖాముఖి, శతక మధురిమ, దీక్షకు సిద్ధంకండి, చెలిమి; సంబంధిత భాషాంశాలు

సూచనలు:

1. ఈ ప్రశ్నాపత్రంలో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి. పార్ట్ – A (60 మార్కులు) కు మొదటి 2 గంటల 30 నిమిషాలలో జవాబు పత్రంలో సమాధానాలు రాయాలి.
2. పార్ట్ – B (భాషాంశాలు, 20 మార్కులు) కు చివరి 30 నిమిషాలలో ప్రశ్నాపత్రంపైనే జవాబులు రాయాలి.
3. ప్రశ్నల సంఖ్యను సరిగా వేసి, స్పష్టమైన దస్తూరీతో జవాబులు రాయండి.

పార్ట్ – A

సమయం: 2 గంటల 30 నిమిషాలు మార్కులు: 60

I. అవగాహన – ప్రతిస్పందన (20 మార్కులు)

కింది పద్యాన్ని చదివి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. *(5 × 1 = 5)*

అనువుగాని చోట నధికుల మనరాదు
కొంచెముండుటెల్ల కొదువ గాదు
కొండ యద్దమందు కొంచమై యుండదా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

1. అనువుగాని చోట ఎలా ఉండకూడదు?
2. కొంచెం ఉండటం దేనికి లోటు కాదు?
3. కొండ దేనిలో చిన్నదిగా కనిపిస్తుంది?
4. ఈ పద్యం రాసిన కవి ఎవరు?
5. ఈ పద్యంలోని నీతి ఏమిటి?

కింది గద్యాన్ని చదివి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. *(5 × 1 = 5)*

ములుగు జిల్లా పాలంపేటలో ఉన్న రామప్ప దేవాలయం కాకతీయుల శిల్పకళా వైభవానికి నిదర్శనం. కాకతీయ రాజు గణపతిదేవుని సేనాని రేచర్ల రుద్రుడు క్రీ.శ. 1213లో ఈ ఆలయాన్ని నిర్మించాడు. ఇక్కడి దేవుడు రుద్రేశ్వరుడు అయినప్పటికీ, దీనిని చెక్కిన శిల్పి రామప్ప పేరు మీదుగానే ఈ ఆలయం ప్రసిద్ధి చెందింది. నీటిలో తేలే తేలికపాటి ఇటుకలతో కట్టిన గోపురం, నృత్య భంగిమల్లో ఉన్న మదనికల శిల్పాలు ఇక్కడి ప్రత్యేకతలు. 2021లో యునెస్కో ఈ ఆలయాన్ని ప్రపంచ వారసత్వ కట్టడంగా గుర్తించింది.

6. రామప్ప దేవాలయం ఏ జిల్లాలో ఉంది?
7. ఈ ఆలయాన్ని ఎవరు నిర్మించారు?
8. ఈ ఆలయానికి రామప్ప అనే పేరు ఎలా వచ్చింది?
9. ఈ ఆలయంలోని ఏవైనా రెండు ప్రత్యేకతలు రాయండి.
10. యునెస్కో ఈ ఆలయాన్ని ఎప్పుడు ప్రపంచ వారసత్వ కట్టడంగా గుర్తించింది?

కింది ప్రశ్నలలో ఏవైనా రెండింటికి 5–6 వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి. *(2 × 5 = 10)*

11. ఏవైనా రెండింటికి జవాబులు రాయండి:

(a) ‘రంగాచార్యతో ముఖాముఖి’ పాఠం ద్వారా దాశరథి రంగాచార్య గురించి మీరు తెలుసుకున్న విషయాలు రాయండి.

(b) ‘శతక మధురిమ’ పాఠంలో మీకు నచ్చిన ఒక పద్యం భావాన్ని సొంతమాటల్లో రాయండి.

(c) ‘చెలిమి’ పాఠం ఆధారంగా నిజమైన స్నేహం లక్షణాలను వివరించండి.

II. వ్యక్తీకరణ – సృజనాత్మకత (40 మార్కులు)

ప్రతి ప్రశ్నలో (a) లేదా (b) లో ఒకదానికి జవాబు రాయండి. *(4 × 10 = 40)*

12. (a) ‘ధర్మార్జునులు’ పాఠం ఆధారంగా ధర్మరాజు, అర్జునుల సుగుణాలను పోల్చి రాయండి.

లేదా

(b) ‘వలసకూలీ’ పాఠం ఆధారంగా వలస కూలీలు పడే కష్టాలను వివరించండి. వాటిని తగ్గించడానికి మీ సూచనలు రాయండి.

13. (a) “తెలంగాణ చారిత్రక కట్టడాలు” అనే అంశంపై వ్యాసం రాయండి.

లేదా

(b) “పుస్తక పఠనం – ప్రయోజనాలు” అనే అంశంపై వ్యాసం రాయండి.

14. (a) పాఠశాల గ్రంథాలయానికి కొత్త పుస్తకాలు కావాలని కోరుతూ ప్రధానోపాధ్యాయునికి లేఖ రాయండి.

లేదా

(b) “నీటిని పొదుపు చేద్దాం” అనే అంశంపై ఒక కరపత్రం తయారు చేయండి.

15. (a) ‘నేనెరిగిన బూర్గుల’ పాఠం స్ఫూర్తితో, మీకు బాగా తెలిసిన ఒక గొప్ప వ్యక్తి (ఉపాధ్యాయుడు, తాతయ్య మొదలైనవారు) గురించి ‘నేనెరిగిన …’ అనే శీర్షికతో వ్యాసం రాయండి.

లేదా

(b) “స్నేహం” అనే అంశంపై ఒక చిన్న కవిత (కనీసం 10 పంక్తులు) రాయండి.

పార్ట్ – B: భాషాంశాలు

సమయం: 30 నిమిషాలు మార్కులు: 20

I. పదజాలం

సరైన జవాబును ఎంచుకొని, దాని అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. (10 × 1 = 10)

1. 'అంబరం' అనే పదానికి అర్థం [ ]
(A) ఆకాశం (B) నేల (C) సముద్రం (D) కొండ

2. 'కుసుమం' అనే పదానికి అర్థం [ ]
(A) పువ్వు (B) పండు (C) ఆకు (D) కాయ

3. 'చంద్రుడు' అనే పదానికి పర్యాయపదాలు [ ]
(A) శశి, సుధాకరుడు (B) రవి, భానుడు
(C) అగ్ని, అనలుడు (D) వాయువు, పవనుడు

4. 'గాలి' అనే పదానికి పర్యాయపదాలు [ ]
(A) వాయువు, పవనం (B) జలం, నీరు
(C) నింగి, గగనం (D) ధర, పుడమి

5. 'అర్థం' అనే పదానికి నానార్థాలు [ ]
(A) ధనం, ప్రయోజనం (B) నీరు, పాలు
(C) రాజు, మంత్రి (D) చెట్టు, కొమ్మ

6. 'భక్తి' అనే పదానికి వికృతి [ ]
(A) బత్తి (B) భక్త (C) బక్కి (D) భత్తి

7. 'పుస్తకం' అనే పదానికి వికృతి [ ]
(A) పొత్తము (B) పుత్తకం (C) పుస్తి (D) పోతకం

8. 'జలధి' అనే పదానికి వ్యుత్పత్తి అర్థం [ ]
(A) జలమునకు నిధి (సముద్రం) (B) జలమును ఇచ్చేది (మేఘం)
(C) జలంలో పుట్టినది (పద్మం) (D) జలంలో తిరిగేది (చేప)

9. 'అరికాలి మంట నెత్తికెక్కడం' అనే జాతీయానికి అర్థం [ ]
(A) విపరీతమైన కోపం రావడం (B) కాలికి గాయం కావడం
(C) ఎక్కువగా నడవడం (D) జ్వరం రావడం

10. 'ఆరోగ్యమే ______' – సామెతను పూరించండి [ ]
(A) మహాభాగ్యం (B) మహాధనం (C) మహాబలం (D) మహావిద్య

II. వ్యాకరణం

సరైన జవాబును ఎంచుకొని, దాని అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. (10 × 1 = 10)

11. 'దేవాలయం' (దేవ + ఆలయం) – ఇది ఏ సంధి? [ ]
(A) సవర్ణదీర్ఘ సంధి (B) గుణ సంధి
(C) వృద్ధి సంధి (D) యణాదేశ సంధి

12. 'సురేంద్రుడు' (సుర + ఇంద్రుడు) – ఇది ఏ సంధి? [ ]
(A) గుణ సంధి (B) సవర్ణదీర్ఘ సంధి
(C) యణాదేశ సంధి (D) వృద్ధి సంధి

13. 'అత్యంతం' (అతి + అంతం) – ఇది ఏ సంధి? [ ]
(A) యణాదేశ సంధి (B) గుణ సంధి
(C) అత్వ సంధి (D) వృద్ధి సంధి

14. 'రాముడతడు' (రాముడు + అతడు) – ఇది ఏ సంధి? [ ]

(A) ఉత్వ సంధి (B) అత్వ సంధి (C) ఇత్వ సంధి (D) యడాగమ సంధి

15. 'రామలక్ష్మణులు' – ఇది ఏ సమాసం? [ ]
(A) ద్వంద్వ సమాసం (B) ద్విగు సమాసం
(C) బహువ్రీహి సమాసం (D) తత్పురుష సమాసం

16. 'ముల్లోకాలు' – ఇది ఏ సమాసం? [ ]
(A) ద్విగు సమాసం (B) ద్వంద్వ సమాసం
(C) కర్మధారయ సమాసం (D) బహువ్రీహి సమాసం

17. 'చక్రపాణి' – ఇది ఏ సమాసం? [ ]
(A) బహువ్రీహి సమాసం (B) ద్వంద్వ సమాసం
(C) ద్విగు సమాసం (D) తత్పురుష సమాసం

18. "ఆమె ముఖం చంద్రబింబంలా ఉంది" – ఇందులోని అలంకారం [ ]
(A) ఉపమాలంకారం (B) రూపకాలంకారం
(C) అతిశయోక్తి (D) ఉత్ప్రేక్ష

19. ఉత్పలమాల పద్యంలోని గణాలు [ ]
(A) భ ర న భ భ ర వ (B) న జ భ జ జ జ ర
(C) మ స జ స త త గ (D) స భ ర న మ య వ

20. "నీవు ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు" – ఇది ఏ రకమైన వాక్యం? [ ]
(A) అనుమత్యర్థక వాక్యం (B) ప్రార్థనార్థక వాక్యం
(C) నిషేధార్థక వాక్యం (D) విధ్యర్థక వాక్యం

* * *